

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 8

25. veljače 2016.

cijena 200 Ft

Prva ovogodišnja redovita sjednica HDS-ove Skupštine

Foto: Kristina Goher

3. – 4. stranica

Bajsko Veliko prelo

6. stranica

Bušarski ophod

8. stranica

„Vizija hrvatskih škola“

14. stranica

Komentar

U skladu s njihovim sposobnostima

Danas je znanje jedna od osnovnih poluga razvoja gospodarstva, ali i cjelokupnoga društva. Razvijenije zemlje drže obrazovanje nacionalnim prioritetom smatrajući da ono najviše pridonosi gospodarskom, socijalnom i kulturnom razvoju društva, a i osobnom razvoju njegovih članova. U zadnjim tjednima u našoj se zemlji mnogo čuje o odgoju i obrazovanju, a ako se o nečemu previše govori, onda to najčešće znači da su posrijedi problemi. Da se radi o problemima, to dokazuju i prosvjedi pedagoga i civilnih skupina. Po svemu sudeći, mnogim skupinama vrlo je važno obrazovanje i sama ta spoznaja koliko je važno obrazovanje djece, znači nešto pozitivno. Čim je ljudima stalo da prosvjeduju po kiši, važno im je da obrazovanje bude na razini, važno im je da budući naraštaji budu obrazovani, sretni i uspješni, dakle razmišljaju o budućnosti i ovdje doista možemo reći da se ne radi o osobnim interesima. Nezadovoljstva, prosvjedi, nabiranja teškoća u više točaka u svezi s odgojem i obrazovanjem dokaz je da naš odgoj i obrazovanje ipak nisu bili tako loši, ljudi imaju svoje mišljenje, ljudi žele odlučivati o svojoj budućnosti, o svojoj zemlji i imaju i neke prijedloge na koji način bi to željeli. Odgoj i obrazovanje vrlo je sažeta stvar, to svatko zna tko ima dijete i pokušao ga na različite načine odgajati misleći da je to najbolje za njega pa katkad osjećajući da baš onaj način odgoja ne postiže očekivano. Složenost proizlazi naprosto iz toga što je ljudska duša veoma složena, nije ju lako otkriti, možda se i ne može, pa zbog toga i ne postoji najbolji način odgoja i obrazovanja. Zapravo, onaj koji odgaja, možda najbolje može učiniti ako nudi razne mogućnosti da čovjek koji raste pronađe sam za sebe odgovarajući način samoodgoja. Naravno, drugo je odgajati u obitelji i drugo u odgojno-obrazovnoj ustanovi, najbolje je ako su povezani dok je to potrebno, obitelj daje dobru podlogu, a odgojno-obrazovna ustanova na tu podlogu gradi i pomaže da od mladog čovjeka postane odgovorna i sretna osoba, jer zapravo cilj je odgoja i obrazovanja da rezultira zadovoljnog i samosvjesnog mladog čovjeka, koji je spreman biti pošten i human prema sebi i drugima. Danas kakvoću života ocjenjujemo po tome koliko smo se uspjeli ostvariti. Osjećaj samorealizacije ključan je za motivaciju, to je vodilja za učenje, a poslije za rad u bilo kojem poslu. Današnje društvo želi brza postignuća u svemu, pa tako nameće djeci mnoštvo dodatnih sati u obrazovanju, mnoštvo sadržaja u kojem se ne može ni snalaziti, zbog toga je nesretan, a nesretan je i njegov pedagog jer se donekle osjeća krivim. Kako pronaći najbolje rješenje za odgoj i obrazovanje u kojem su motivirani pedagozi, u kojem su i djeca zadovoljna umjesto da bi svi sudionici učenje osjećali mukom? Možda rješenje nije ni toliko teško, treba samo slijediti ono što piše i u zakonu o obrazovanju, da dostupnost obrazovanja treba svima biti pod jednakim uvjetima, u skladu s njihovim sposobnostima, poštovanja osobnosti i dostojanstva svakoga sudionika.

beta

Glasnikov tjedan

Dana 13. veljače održana je prva ovogodišnja sjednica Skupštine HDS-a na kojoj je između ostaloga prihvaćen prijedlog proračuna Hrvatske državne samouprave, Ureda, ustanova i medija za 2016. godinu. Skupština je s dva glasa protiv i jedan suzdržani prihvatila proračun s jednakim prihodima i rashodima u iznosu 1 161 196 000 forinta. Ukupni prihodi za djelovanje iznose 1 011 346 000 forinta, od toga 905 612 000 iz državnoga proračuna i ostatak iz 2015. godine od 49 789 000 forinta. Među rashodima

dinu s ukupnim prihodima od 2 225 000 kuna, ukupnim rashodima od 1 984 400 kuna i s planiranom dobiti od 245 600 kuna. Na sjednici 13. veljače Skupština je jednoglasno donijela odluku o prijenosu zajma koji je HDS svojedobno dao društvu Zavičaj u iznosu od 628 992 kuna u kapital Društva „Zavičaj“ d. o. o., čime se zajam prestrojio u dokapitalizaciju tvrtke.

Skupština je prihvatila proračun santovačkoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma za 2016. godinu u iznosu od 235 361 000; proračun pečušškoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležića za 2016. godinu u iznosu od 419 893 000; proračun Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za 2016. godinu u iznosu od 15 595 000; proračun Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae za 2016. godinu u iznosu od 11 160 000; proračun Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za 2016. u iznosu od 10 972 000; proračun Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske za 2016. godinu u iznosu od 9 412 000; proračun Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“ za 2016. godinu u iznosu od 10 670 000; proračun Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretina“ za 2016. godinu u iznosu od 10 670 000; proračun Ureda Hrvatske državne samouprave za 2016. godinu u iznosu od 61 122 000 forinta.

Branka Pavić Blažetin

Skupština HDS-a je s dva glasa protiv i jedan suzdržani prihvatila proračun za 2016. godinu s jednakim prihodima i rashodima u iznosu 1 161 196 000 forinta.

za djelovanje planirano je 1 081 599 000, od toga najviše, 480 049 000 za plaće i 133 074 000 za doprinose.

U spomenutom proračunu nisu proračuni dviju tvrtka koje su u vlasništvu Hrvatske državne samouprave, Zavičaja i Croatice. Te dvije tvrtke podastrle su svoje planove poslovanja, pa je prihvaćen Plan poslovanja Nefitnog poduzeća „Croatica“ za 2016. godinu s predviđenim jednakim prihodima i rashodima u iznosu od 141 680 000 forinta. Unutar spomenutog iznosa Skupština je prihvatila plan poslovanja Medijskog centra Croatica s jednakim predviđenim prihodima i rashodima od 67 680 000 forinta.

Skupština je prihvatila i plan poslovanja Zavičaja d. o. o. za 2016. go-

**Čitajte i širite
Hrvatski glasnik!**

Prva ovogodišnja redovita sjednica HDS-ove Skupštine

Sukladno odredbama Pravilnika o organizaciji i radu, 13. veljače u budimpeštanskom Uredu Hrvatske državne samouprave održana je prva ovogodišnja redovita sjednica Skupštine. Skupština je s dva glasa protiv i jedan suzdržani prihvatila proračun Hrvatske državne samouprave, Ureda, ustanova i medija za 2016. godinu s jednakim prihodima i rashodima u iznosu 1 161 196 000 forinta, jednoglasnom odlukom dokapitalizirala društvo Zavičaj u iznosu od 628 992 kuna, tajnim glasovanjem, nakon poništenja svih pristiglih natječaja imenovala na godinu dana privremene voditelje kulturnih ustanova u Serdahelu i Martincima.

Sjednici Skupštine, između ostaloga, prethodila je sjednica voditelja HDS-ovih ustanova i njihovih ekonomata. Nju je sazvao voditelj HDS-ova Ureda Jozo Solga pozivajući se na vladinu uredbu br. 368/2011. (XII. 31.) Ávr. 27 §. Održana je, 22. siječnja, u Prosvjetnom centru Miroslava Krležu, a nazočio joj je i HDS-ov predsjednik Ivan Guban. Imala je jednu točku dnevnoga reda: rasprava i usklađivanje proračuna HDS-a i ustanova te medija za 2016. godinu.

Na početku sjednice Skupštine HDS-a nazočne je pozdravio predsjednik Ivan Guban, a potom je minutom šutnje odana počast preminulom istaknutomu društvenom djelatniku i bivšem članu Skupštine Lajošu Škrapiću. Od ukupno 23 sjednici su se odazvala 22 člana Skupštine. Budući da drugih prijedloga nije bilo, Skupština je jednoglasno prihvatila pismeno dostavljeni prijedlog dnevnoga reda s dvadeset dnevnih točaka. Uslijedila je trosatna rasprava, a uz već uobičajeno predsjednikovo izvješće o radu između dviju sjednica Skupštine, o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješću o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik Ivan Guban, raspravljalo se o izvješću povjerenstva o pripremnim radovima oko utemeljenja hrvatskoga školskog središta u Sambotelu, donošenju odluke o prestanku obnašanja zastupničke dužnosti, izmjenama i dopunama HDS-ova proračuna, ureda i ustanova za 2015. godinu, o Pravilniku o udruženjima mjesnih hrvatskih samouprava, nadalje o prihvaćanju Plana poslovanja Zavičaja d. o. o., o poslovanju Medijskog centra Croatica (Hrvatski glasnik, Radio Croatica), prihvaćanju Plana poslovanja Neprofitnog poduzeća „Croatica“, osiguranju potpore iz državnog fonda za izdavanje narodnosnog časopisa „Barátság“, nadalje o prihvaćanju proračuna Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležu u Pečuhu, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoga kluba Augusta Šenoje, Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske, Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda «Stipan Blažetin», Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra «Josip Gujaš Džuretin», Ureda Hrvatske državne samouprave, te na kraju i ukupnoga proračuna Hrvatske državne samouprave, ureda, ustanova i medija za 2016. godinu. Skupština je poslušala i usmenu dopunu pismenog izvješća glasnogovornika Hrvata u Mađarskom parlamentu. Završno je bilo riječi i o pristigloj molbi o mogućnostima preuzimanja Kulturnog doma u Koljnofu u HDS-u nadležnost.

Usmeno dopunivši svoje izvješće, predsjednik Ivan Guban izrazio je zadovoljstvo s nedavnim posjetom novog ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske Mire Kovača koji se susreo i s predstavnicima hrvatske zajednice. Uslijed pozitivnih dojmova s tog susreta, predsjednik Guban izrazio je nadu da će pozornost matične domovine biti veća prema hrvatskoj zajednici u Mađarskoj. Jednako tako napomenuo je i to da je zaključen tijek prodaje zgrade u Ulici Nagymező. Pod istom točkom dnevnoga reda

Edita Horvat Pauković dala je kratko usmeno izvješće povjerenstva o pripremnim radovima oko utemeljenja hrvatskoga školskog središta u Sambotelu. Ona uz ostalo reče da su početkom siječnja preuzeli privremenu zgradu u Ulici Jászai, a osim toga HDS-ov je predsjednik potpisao dokumentaciju za obnovu buduće stalne zgrade. Međudobno su sazvali odgojiteljice, predstavili im stručni plan i privremenu zgradu, pismeno izvijestili roditelje i o sadašnjem stanju, a obavijest je objavljena u sto tisuća primjeraka. Nadalje, napravili su i jedno promidžbeno izdanje, zamolili bivše učenike dviju srednjih škola da kažu zašto je važno učiti hrvatski jezik, što su s njime postigli. – Održane su i dvije sjednice Povjerenstva i zastupnika sambotelske Hrvatske samouprave, na kojima je bio i skupštinar Vince Hergović. Uskoro planiraju ponovni susret s roditeljima koji imaju mnogo zamisli i pitanja, počeli su tražiti ponudu za ličenje zgrade. Sada pak čekaju prijedlog osnivačkog dokumenta koji je na usuglašavanju s nadležnima.

Skupština je uzela na znanje ostavku zastupnice Mire Grišnik čiji će mandat prestati 18. veljače, a Savez će na njezino mjesto sa svoje liste imenovati budućega novog člana.

Sukladno Pravilniku o radu i zakonskim obvezama, Skupština je uz manju raspravu oko primjedaba gradišćanskih zastupnika o djelovanju odnosno ostatku novca u proračunu prisičkog Muzeja sakralne umjetnosti, uz dva suzdržana glasa, prihvatila izmjenenu HDS-ova proračuna, njezina Ureda, medija i ustanova poradi ugradnje međuvremeno dobivene potpore, o kojima je Skupština već prije donijela odluke, primjerice o obnovi križeva u Undi, Kulinju i Komaru (Homokkomárom), a došlo je i do nekih promjena u knjiženju određenih stavaka pečuskog vrtića i serdahelske ustanove. Na ponovljene primjedbe zastupnika Geze Völgýija, zašto se toliko troši na obnovu kada se škole jedva održavaju, a plaće su djelatnika vrlo niske, predsjednik Ivan Guban više puta je ponovio da su posrijedi namjenska sredstva, koja se mogu potrošiti samo za određenu svrhu, sredstva za obnovu samo za obnovu, a sredstva za plaće i djelovanje samo za održavanje, djelovanje i plaće.

Pošto je na skupštini u Martincima donesena odluka o molbi Đursko-mošonsko-šopronske županije, na prijedlog Odbora za pravna pitanja, Skupština je prihvatila izmjenu Pravilnika o podupiranju udruženja mjesnih i županijskih samouprava, da se potpora može dodijeliti i onim županijama koje uključuju suradnju minimalno osam hrvatskih samouprava.

Plan poslovanja Zavičaja d. o. o. za turizam i rekreaciju u Vlašićima na otoku Pagu, uz deset tisuća noćenja, prihvaćen je s ukupnim prihodima od 2 225 000 kuna i rashodima od 1 984 400 kuna, uz planiranu dobit od 245 600 kuna. Na sjednici 13. veljače Skupština je jednoglasno donijela odluku o prijenosu zajma koji je HDS svojedobno dao društvu Zavičaj u iznosu od 628 992 kuna u kapital Društva „Zavičaj“ d. o. o., čime se zajam prestrojio u dokapitalizaciju tvrtke. Plan poslovanja usmeno je dopunio Ivica Kovačić, koji je uz ostalo pojasnio zbog čega je potrebno da se prije odobreni HDS-ov zajam prestroji u dokapitalizaciju tvrtke jer o tome ovisi budućnost poslovanja objekta i tvrtke, posebno mogućnost sudjelovanja na natječajima iz europskih fondova.

Skupština je prihvatila Plan poslovanja Neprofitnog poduzeća „Croatica“ za 2016. godinu s predviđenim jednakim prihodima i rashodima u iznosu od 141 680 000 forinta. Unutar spomenutog iznosa Skupština je prihvatila plan poslovanja Medijskog centra Croatica s jednakim predviđenim prihodima i rashodima od 67 680 000 forinta. Na zastupničko pitanje, kako stoji objelodanjivanje Hrvatsko-mađarskog rječnika, Croaticin ravnatelj Čaba Horvath reče da je pri završetku, potkraj ovoga mjeseca završava se prelamanje i zatim ide u tisak. Predstavljanje će mu

biti najvjerojatnije početkom travnja. Rječnik ima više od 800 stranica i 45 000 natuknica. Croaticin ravnatelj glede poslovanja odnosno rada glasila uz ostalo je naglasio da se planira i pokretanje internetske televizije, što je 80-postotno pripremljeno, a emisije će biti dostupne i putem mobitelske primjene. Budući da drugih pitanja nije bilo, Skupština je prihvatila Plan poslovanja Medijskog centra Croatica (Hrvatski glasnik, Radio Croatica) i Neprofitnog poduzeća Croatica.

U nazočnosti glavne urednice Eve Mayer, Skupština je jednoglasnom odlukom osigurala potporu iz državnog fonda za izdavanje narodnog časopisa „Barátság“.

U nastavku sjednice Skupština je bez veće rasprave jednoglasno prihvatila proračune svojih ustanova: Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležu u Pečuhu, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa, Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske, Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda «Stipan Blažetin» i Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra «Josip Gujaš Džuretin», uz jedan glas protiv i jedan suzdržani.

Proračun HDS-a, Ureda, ustanova i medija Skupština je, uz dva glasa protiv i

jedan suzdržani, prihvatila s jednakim prihodima i rashodima u iznosu 1 161 196 000 forinta. Ukupni prihodi za djelovanje iznose 1 011 346 000 forinta, od toga 905 612 000 iz državnoga proračuna i ostatak iz 2015. godine od 49 789 forinta. Među rashodima za djelovanje planirano je 1 081 590 000, od toga najviše (480 049 000) za plaće i 133 074 000 za doprinose. Nakon prihvaćanja proračuna HDS-a, njegova Ureda, medija i ustanova, uz neke primjedbe i prijedloge, Skupština je uzela na znanje izvješće Miše Heppa, parlamentarnog zastupnika Hrvata u Mađarskom parlamentu, uz njegovu usmenu dopunu.

U svezi s prijedlogom Franje Pajrića o preuzimanju doma kulture u Koljnofu u HDS-ovo održavanje, Skupština je ovlastila predsjednika za pregovore s načelnikom sela o mogućem preuzimanju ustanove. Nakon sjednice otvorene za javnost, Skupština je na zatvorenoj sjednici donijela odluku o pristiglim natječajima za voditelje dviju kulturnih ustanova. Kako saznajemo, nijedan od predanih natječaja nije odgovarao raspisanim uvjetima stoga su svi natječaji poništeni. S obzirom da ustanove ne mogu djelovati bez voditelja, Skupština je tajnim glasovanjem na mandat od godinu dana za privremenog voditelja Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda «Stipan Blažetin» u Serdahelu, od triju kandidata (Ladislav Gujaš, Zorica Prosenjak, Veronika Vuk) s 12 glasova «za» imenovala Zoricu Prosenjak. Pod istim uvjetima, za voditelja Hrvatskoga kulturnog i sportskog središta «Josip Gujaš Džuretin» u Martincima, Skupština je imenovala sadašnjeg voditelja Kristofa Petrinovića.

MCC

Országos Horvát Önkormányzat 2016. évi nemzetiségi támogatás költségvetési törvény szerint céljelleggel kapott támogatás és kiadás

	BEVÉTEL 2016. évi előirányzat	KIADÁS 2016. évi előirányzat
Önkormányzati és média támogatás	178 000	178 000
Országos Horvát Önkormányzat		116 452
Országos Horvát Önkormányzat Hivatala		
Hrvatski glasnik (nemzetiségi hetilap) 35100 eFt (8136 eFt)		52 236
Croatica Rádió (nemzetiségi internet rádió) 9000 eFt		
Filántróp Társaság (Barátság folyóirat)		9 312
Önkormányzat által fenntartott intézmények	104 400	104 400
Horvát Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola és Kollégium		3 046
Miroslav Krleža Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium		4 000
Magyarországi Horvátok Tudományos Intézete		14 365
Magyarországi Horvát Keresztény Gyűjteménye		10 947
August Šenoa Horvát Klub		10 650
Magyarországi Horvátok Kulturális, Képzési és Szabadidő Központja		9 382
Croatica Nonprofit Kft.		4 200
Bajai horvát kulturális intézmény (terv)		5 325
Stipan Blažetin HMI		10 650
Josip Gujaš Džuretin HKSK		10 650
Szombathelyi Horvát Iskolaközpont		21 185

Narodnosna potpora za 2016. godinu prema zakonu o državnome proračunu za ciljanu potporu i izdatke prihvaćenom odlukom Skupštine HDS-a raspoređena je ovako.
Izvor: Ured HDS-a

POTPISAN UGOVOR O PRIJATELJSKOJ SURADNJI GRADOVA BAJE I BIOGRADA NA MORU

Dana 6. veljače u Baji je svečano potpisan Sporazum o bratskoj i prijateljskoj suradnji gradova Baje i Biograda na Moru. Službenim je potpisivanjem sporazuma samo okrunjena dosadašnja petogodišnja suradnja. Kako su tom prigodom uz ostalo istaknuli gradonačelnici dvaju gradova, već postojeću suradnju valja tek obogatiti novim vidovima i sadržajima.

Ugovor su svojim potpisom ovjerali bajski gradonačelnik Róbert Fercsák i gradonačelnik Biograda na Moru Ivan Knez.

Na svečanosti, koja je u ranim prijepodnevnim satima održana u Gradskoj kući, a u okviru polusatnog protokola i srdačnog razgovora, ugovor su svojim potpisom ovjerali bajski gradonačelnik Róbert Fercsák i gradonačelnik Biograda na Moru Ivan Knez. Uz čelnike dvaju gradova svečanom su činu pribivali i zastupnici Hrvatske samouprave grada Baje, na čelu s predsjednicom Angelom Šokac Marković. Nakon potpisivanja ugovora i razmjene

darova, bivši gradonačelnik Róbert Zsigó, parlamentarni zastupnik bajskog okruga i državni tajnik, nazdravio je čašom šampanjca.

Kako između ostalog stoji u ugovoru, a što su u razgovoru potvrdili i potpisnici ugovora, ovim se činom samo potvrđuje proširenje postojećih prijateljskih odnosa i podupiranje sklapanja novih ugovora na raznim područjima, na polju prosvjete, školstva, športa, gospodarstva itd. Posebno je naglašena i uloga narodnosnih zajednica, prema kojoj gradske ustanove i narodnosne zajednice predviđaju proširenje i obogaćenje dosadašnjih sadržaja na obostranu korist i dobrobit.

Nakon svečanosti čelnici dvaju gradova sudjelovali su na Festivalu kobasice u Baji koja je održana na središnjemu gradskom trgu. Gradonačelnici Ivan Knez i Róbert Fercsák

zajedno su zamiješali, mijesili i nadijevali kobasice, a u tome su im pomagali i njihovi suradnici, među njima i dogradonačelnica Andrea Besesek Csubák. U organizaciji društva ograničene odgovornosti Baja Marketing, spravljene kobasice namijene su u dobrotvorne svrhe, a karitativne udruge dostavile su ih obiteljima u potrebi, nekima pak osobno i čelnici grada.

Stipan Balatinac

Suradnja Mohača i Sv. Filipa i Jakova obogaćena novim susretom

Suradnja grada Mohača i Općine Sv. Filip i Jakov na pokladnu nedjelju obogaćena je još jednim susretom. Naime, izaslanstvo prijateljske Općine predvođeno načelnikom Zoranom Pelicarićem, u kojem su još bile općinske vijećnice Renata Batur, Jovita Pirović i Anamarija Matešić, Darko Mikas iz Općinske uprave i Ana Barbaroša iz Turističke zajednice, boravilo je na ovogodišnjemu mohačkom Bušarskom ophodu. S njima su bili i vaterpolisti VK Croatia Turanj koje su predvodili predsjednik Đoni Rota i trener Niko Deković. Oni su na održanome vaterpolskom turniru osvojili prvo mjesto.

– Mi smo mala općina s velikim srcem i izuzetno nam je zadovoljstvo biti partner s Mohačem. – naglasio je načelnik Pelicarić, te dodao da su prije nepune dvije godine potpisali Povelju o suradnji i prijateljstvu, u ostvarivanju zajedničkih in-

teresa, ponajprije zajedničkih projekata koje financira Europska unija. Kako uz ostalo reče, temeljni je cilj Povelje ostvarenje zajedničkih interesa i promicanje suradnje na svim poljima te razvijanje i unapređivanje međusobnih prijateljskih odnosa, i to s posebnim naglaskom na suradnju na području gospodarstva, turizma, kulture, obrazovanja, športa.

– Među brojnim mađarskim gradovima i selima koji su udobili hrvatske prognanike tijekom Domovinskog rata, posebno treba spomenuti i Mohač, u kojemu je uz mnoštvo drugih potreba organizirana i redovita osnovnoškolska i srednjoškolska nastava za prognane učenike Hrvate i Mađare iz hrvatske Baranje. To je činjenica koju se nikada ne smije zaboraviti. – ističe Zoran Pelicarić.

MCC

VELIKO PRELO U BAJI

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Baje, 6. veljače u podunavskom gradiću na obali Šugavice održano je tradicionalno Veliko prelo, središnja pokladna priredba bačkih Hrvata. Na prelu, koje je ove godine priređeno u Hotelu Dunav, okupilo se umalo tristo gostiju, osim iz Baje i iz okolnih naselja: Dušnoka, Gare, Santova, Kaćmara... Svojom nazočnošću Prelo su uveličali brojni uzvanici, među njima veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, parlamentarni zastupnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, parlamentarni zastupnik bajskog okruga i državni tajnik Róbert Zsigó, čelnici Hrvatske državne samouprave, Saveza Hrvata Mađarskoj i Županijske hrvatske samouprave Ivan Guban, Joso Ostrogonać i Joso Šibalin, te predsjednici i zastupnici mjesnih hrvatskih samouprava. Uz njih Prelo su pribivali i predstavnici novoga prijateljskog naselja Biograda na Moru, na čelu s gradonačelnikom Ivanom Knezom, koji su prijepodne sudjelovali svečanom potpisivanju ugovora o prijateljskoj suradnji.

Već po običaju, Prelo je otvoreno s najpoznatijom bunjevačkom prelijskom pjesmom, općeprihvaćenom bunjevačkom himnom «Kolo igra, tamburica svira» u izvedbi KUD-a «Bunjevačka zlatna grana», a u pratnji Orkestra «Čabar». Njima su se pridružili i okupljeni. Nakon pozdravnih riječi okupljene goste i uzvanike srdačno je pozdravila Angela Šokac Marković, predsjednica bajske Hrvat-

ugodaja nekadašnjih prela i bunjevačkohrvatskih običaja. Za dobro raspoloženje pobrinula su se dva sastava, domaći «Čabar» i gosti večeri, osječki Tamburaški sastav «Fijaker», koji je prvi put

ske samouprave, a otvarajući ovogodišnje Prelo. nazočnima se s toplim riječima obratila i generalna konzulica Vesna Haluga. Uz to one su nazočne ugodno iznenadile odjevene u izvornu bunjevačku nošnju, u svili i bijeloj vezenoj («šlingovanoj»). Uslijedio je prigodni kulturni program KUD-a «Bunjevačka zlatna grana», čiji su članovi spletom bunjevačkih plesova i pjesama dočarali djelić

gostovao u Baji, ali je svojim nastupom ne samo oduševio nego i prirastao srcu bačkim Hrvatima, pa je veselica uz dobru pjesmu, ples i kapljicu vina potrajala do sitnih sati.

S. B.

Mohački pokladni bal

Od kada je vijeka i svijeta te balova, šokački Hrvati grada Mohača uz pokladnu nedjelju, u razdoblju od malih poklada do Čiste srijede, svakoga su se dana veselili i igrali kolo, ako treba kod kuće i u dvorištu, na ulici, Ledinki i Kolišću, a jednom bi se i okupili na takozvanome Šokačkom balu, proizvodu dvadesetoga stoljeća.

Tko danas nije čuo za Bušarski ophod, prastari običaj šokačkih Hrvata, obučen u «izvozni turistički proizvod» grada Mohača koji u razdoblju od malih poklada do Čiste srijede u grad na Dunavu dovede i do sto tisuća posjetitelja. U mnogobrojnim programima nađe se i podosta onih s hrvatskim obilježjima, koje i ostvaruju udruge i organizacije koje u svom nazivu ili krugu djelatnosti nose pridjev hrvatski.

Tako se već godinama, u organizaciji mohačke Hrvatske samouprave, na gradskoj razini priređuje pokladni Šokački bal. Godinama se on priređivao u pokladnu nedjelju, a otprije dvije godine organizatori su se odlučili za subotnji termin, a od ove godine izabrali su i novo mjesto za bal: mjesnu Športsku dvoranu u koju stane mnoštvo ljudi. Tako je i bilo, 6. veljače, okupilo se umalo četiristo posjetitelja.

Bal je otvorila dogradonačelnica grada Mohača Erika Bodor Kovács, a potom je u ime mjesne Hrvatske samouprave nazočne pozdravila njezina predsjednica Irena Udvarac. Inače, odnedavno

mohačka Hrvatska samouprava djeluje s dvoje zastupnika, uz predsjednicu tu je i zastupnik Stipo Daražac. Bal je trajao do sitnih noćnih sati i bio je više nego uspješan, zaključili su organizatori. Okupilo se mnoštvo mladih Mohačana, zaljubljenika u narodnu glazbu i ples.

U svečanom programu otvaranja bala sudjelovalo je čepinsko Kulturno-umjetničko društvo „Ivan Kapistran Adamović“, osnovano 2000. godine. Društvo je do danas zabilježilo brojne uspjehe na području kulturno-umjetničkog amaterizma predstavljajući običaje zavičaja, i u Hrvatskoj i u inozemstvu. Društvo broji nešto više od sto članova podijeljenih u plesnu odraslu i dječju skupinu, tamburašku skupinu, sekciju vezilja, i skupinu veterana. Društvo je nastupilo na uglednim folklornim manifestacijama u Hrvatskoj, ali i na europskim folklornim festivalima, predstavljajući Čepin i Republiku Hrvatsku, kaže predsjednik Društva Ante Blažević nastavljajući kako im je velika čast i zadovoljstvo nastupiti na mohačkome Hrvatskom balu. Umjetnički je voditelj Društva Nenad Sudar. On je i autor koreografija koje je Društvo izvelo na mohačkome Šokačkom balu. «Oj, da mi je ići u svatove», plesovi iz Slavonije kao što su Hajd´ na livo, Kolo, Svatovac, te na kraju Bečarac, ples uvršten na popis nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske pri UNESCO-u.

Ništa manje oduševljenja nazočnih nije pobrala koreografija «Oj, Baranjo lipa i bogata», koja obrađuje baranjske pjesme i plesove. Uza spomenuto, Kulturno-umjetničko društvo „Ivan Kapistran Adamović“ izvelo je Katino kolo, Jabučice, Kolo, Sitne bole.

Nakon programa slijedio je bal uz glazbu omiljenoga mohačkog Orkestra Poklade, pratećeg orkestra KUD-a Zora. Dečki koji čine «Poklade» – Tamás Balog, Roland Róka, Atila Andrić, Stipo Pavković, Marko Čelinac, Balázs Bóka, Dávid Bischof – ponosni su vlasnici CD-a pod naslovom «Poklade», u suradnji s pjevačicom Vivien Gráf. CD je 100 % vezan uz Mohač s obiljem glazbe s prostora južnoga Balkana i s mnogo pjesama.

Branka Pavić Blažetin

Prijevremeni izbori

Za križevačkog načelnika izabran

Zsolt Cserdi

U podravskim Križevcima 21. veljače održani su prijevremeni izbori, pošto je odlukom zastupničkog tijela ono raspušteno u studenom 2015. godine. Pravo glasa ima 112 birača ovoga malog naselja, koje je u zajedničkom bilježništvu s Martincima i Starinom, od kojih je njih 74 pristupilo glasovanju, a od toga bilo je sedam nevaljanih glasačkih listića. Za načelnika bio je jedan kandidat, nezavisni Zsolt Cserdi, koji je dobio 67 glasova. Uz njega izabrana su četiri nezavisna kandidata u zastupničko tijelo sela Križevaca: Josip Arđai, gđa Beri, Šandor Bogdan, i Tibor Kolar. U Križevcima djeluje Hrvatska samouprava kojoj je na čelu Ruža Hum.

MOHAČKI BUŠARSKI OPHOD

Ovogodišnji mohački Bušarski ophod, od 4. do 9. veljače, koji je započeo u četvrtak na male poklade, svoj je vrhunac dosegnuo u nedjelju uz veliku svečanu povorku bušara koja je brojila četrdesetak bušarskih skupina, i 1300 – 1400 bušara. Toga nedjeljnog popodneva povorku i programe na raznim mjestima grada pratilo je stotinu tisuća posjetitelja, i Mohačana i njihovih gostiju iz tuzemstva, ali i inozemstva.

Na pokladni četvrtak, u ranim popodnevним satima povorka malih bušara jankela uputila se ispred Šokačke čitaonice k središnjemu gradskom trgu. Na putu do trga više puta se zaustavila, zaigrala kolo u pratnji Mladog orkestra, podmlatka Šokačke čitaonice. Po dolasku na Széchenyijev trg, dječje skupine Šokačkog kera nastupile su na otvorenoj pozornici prikazujući šokačke dječje igre i plesove. Najmlađi su i ove godine privukli veliku pozornost okupljenoga mnoštva, i mještana i brojnih gostiju.

Vrhunac petodnevnog Bušarskog ophoda zbio se u nedjelju, 7. veljače, velikom svečanom povorkom bušara, spuštanjem pokladnog lijesa na Dunavu i spaljivanjem poklada na lomači na središnjemu gradskom trgu i pučkom veselicom. Na glavnom trgu oko lomače okupilo se mnoštvo koje je satima plesalo u kolu s bušarima. Nepregledno mnoštvo, bujica ljudi središtem grada s bukom, plesom i pjesmom ispratila je zimu u iščekivanju proljeća lijesa.

Od brojnih sadržaja izdvajamo Međunarodni gajdaški susret, predstavljanje bušarskih i folklornih skupina, a uz nastupe skupina Šokačke čitaonice, otvorenje prigodne izložbe bušarskih rekvizita, plesačnice uz orkestre Poklade i Dunavkinje, Šokački bal uz Orkestar Poklade, prigodni folklorni program uza sudjelovanje domaćih i inozemnih kulturno-umjetničkih društava, polaganje vijenca kod spomen-ploče Stipanu Pavkoviću Patku uz bušarsku skupinu „Drugovi“, polaganje vijenaca kod spomen-ploče Anki Kršić, pjevanje Vivien Graf u pratnji tamburaša, tradicionalni bušarski obilazak od kuće do kuće na Kolišću i okolnim ulicama, nastup mohačkih hrvatskih folklornih skupina, gostujućeg KUD-a „Zora“ iz Aljmaša, nastup Eve Menyhárt, uza sudjelovanje mohačkih tamburaških sastava.

Nadaleko poznata gradska priredba izrasla na pokladnoj tradiciji mohačkih Hrvata Šokaca završila je na pokladni utorak, 9. veljače, posljednjom pokladnom povorkom mohačkih bušara koja je, kao i u nedjelju, završila spaljivanjem pokladnog lijesa i veselicom do kraja dana, kada je s Čistom srijedom počela četrdesetodnevna korizma, vrijeme pokore, nemrsa i posta, te uzdržavanja od svake buke i veselice.

S. B.

Trenutak za pjesmu

Tigrovi

Primjećuješ li da sličimo na dva tigra u jednom kavezu
koji se unezvjerenom vrte oko svoje osi.
Jedan tigar krene lijevo hvatajući nešto
a onda shvati da samo hoda uokrug želeći zubima
prihvatiti vlastiti rep
ili rep drugog tigra
koji je isto nekud krenuo.

Tatjana Gromača

„Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju“

Dana 22. prosinca 2015. godine u mohačkoj Gradskoj kući priređena je svečanost dodjele stipendija Zaklade «Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju».

Dr. sc. Marija Prakatur, predsjednica Kuratorija Zaklade «Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju», kaže da je 1994. godine pokojni učitelj Matija Kovačić utemeljio Zakladu. Svečana dodjela stipendija za 2015. godinu priređena je nakon odluke Kuratorija spomenute Zaklade temeljem objavljenoga javnog natječaja, u mohačkoj Gradskoj kući, u maloj vijećnici. Ove je godine Zakladin fond obogaćen svotom od 4000 kuna koja je Zakladi dodijeljena putem Natječaja za prijavu programa i projekata organizacija hrvatske nacionalne manjine poradi ostvarenja financijske potpore za 2015. godinu, iz programa Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske o raspodjeli financijskih sredstava namijenjenih hrvatskoj manjini u inozemstvu za 2015. godinu. Zahtjev je podnesen Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Pečuhu. Povjerenstvo za dodjelu financijskih sredstava za programe hrvatske manjinske zajednice u Mađarskoj u 2015. godini na sjednici od 2. studenoga 2015. godine odlučilo je o veličini potpore spomenutoj Zakladi.

Šestero srednjoškolaca dobilo je jednokratnu stipendiju u iznosu od 15 000 forinti. To su: Máté Bernáth, János Fehér, Timea

Fehér, Ágnes Magyar, Zora Šimić, Viktória Szellár. Dvoje studenata dobilo je jednokratnu stipendiju u iznosu od 20 tisuća forinti. To su: Aleksandra Jevtić i Nikolett Szilágyi.

Svečanoj sjednici nazočila je i udovica pokojnog učitelja Matije Kovačića, Margit, te brojni uzvanici, među njima generalna konzulica Vesna Haluga, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, inače član Kuratorija spomenute Zaklade od njezina osnutka, Mišo Hepp, mohačka dogradonačelnica Erika Bodor Kovács, predsjednica mohačke Hrvatske samouprave Irena Udvarac, svi članovi Kuratorija, njih sedmero, ravnatelj mohačkog Muzeja Jakša Ferkov, predsjednik Čitaonice mohačkih Šokaca Đuro Jakšić, glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin, knjigovođa Zaklade Kata Vrban. Predavanja su održali nekadašnji i sadašnji stipendisti: Stipo Pavković, Aleksandra Jevtić i Nikolett Szilágyi. Aleksandra Jevtić na hrvatskom, a ostali na mađarskom jeziku. Za glazbeni su se okvir svečanosti pobrinuli nekadašnji stipendisti Stipo Pavković, Ana Mihaljević i drugi.

Branka Pavić Blažetin

ŠELJIN – U organizaciji Hrvatske samouprave, u petak, 4. ožujka, u 17 sati priređuje se Književna večer u domu kulture. Gost večeri bit će voditelj Odsjeka za kroatistiku Pečuškoga sveučilišta dr. sc. Stjepan Blažetin.

KEČKEMET – U suorganizaciji narodnosnih samouprava županijskoga središta, 27. veljače, s početkom u 19 sati priređuje se Narodnosni bal. Zabava će se održati u gostionici „Sasfészek“, a goste će zabavljati orkestar «Horizont Banda». Ulaznice u preprodaji u gostionici, a rezervirati se mogu i na telefonu 76/507-567.

DUŠNOK – Kako nas je obavijestila predsjednica Hrvatske samouprave Matija Mandić Goher, svake nedjelje u župnoj crkvi svetih Filipa i Jakova, s početkom u 15 sati obavlja se pobožnost križnoga puta na hrvatskom jeziku. Tako se vjerska zajednica dušnočkih Hrvata priprema za Uskrs. Na Veliki petak ujutro na hrvatskom jeziku izvodi se Plač ili jadikovanje proroka Jeremije, u 15 sati vodi se pobožnost križnog puta, a od 17 sati, po ustaljenom običaju, na hrvatskom jeziku pjeva se i pasija ili Muka Isusa Krista po Ivanu. Osim svake mlade nedjelje, kada se prije «racke» mise na hrvatskome jeziku moli i krunica, dušnočki vjernici hrvatsku misu imaju i na drugi dan Uskrsa, s početkom u 10 sati.

POŠTOVANI VJEROUČITELJI, RAVNATELJI, NASTAVNICI HRVATSKOGA JEZIKA I NASTAVNICI LIKOVNOG ODGOJA!

Hrvatska referatura Pastoralnog vikarijata Pečuške biskupije i ove godine raspisuje likovni natječaj za djecu hrvatskog podrijetla, koja pohađaju vjeronauk ili hrvatsku nastavu u svojim školama, u četiri kategorije:

1. – 3.; 4. – 6.; 7. – 8. razred i gimnazijski odjeli na temu: **Naša Nebeska Majka.**

Tehnika izradbe: razna. Radovi se šalju do 5. travnja 2016. na adresu: Pécsi Egyházmegye Pasztorális Helynyökség 7621 Pécs, Dóm tér 2. Najbolji će radovi biti nagrađeni i izloženi u Pečuhu, u kertvaroškoj crkvi sv. Elizabete 24. travnja u sklopu svete mise za djecu. s početkom u 16 sati. U akciju, izvan konkurencije, mogu se uključiti i vrtička djeca. Želimo vam, draga djeco, mnogo uspjeha!

Ladislav Ronta
dekan župnik

Povijesna slika plajgorskih igrokazačev

Maškare u HOŠIG-u

Twist, vestern i Bliski istok

Uobičajena HOŠIG-ova pokladna priredba, bal maškara, priređena je 3. veljače u školskome predvorju. Posljednjih je godina to pravi spektakl, naime razredi se pruruše pod skupnim naslovom, i na glazbu zajednički plešu ili pjevaju. Najveselije natjecanje u kojem se boduju kreativnost, plesne i ine vještine, te ono što se ne može naučiti, nego iz srca, iz duše polazi, veseli i iskreni osmijeh. Najteža je zadaća ovoga puta pripala prosudbenom odboru, predsjednici, doravnateljici Mariji Šajnović, članovima, profesoru zemljopisa Mariju Jerkiću, maturantima Zsófi Lisóczki i Franji Patakiju.

Ples navijačica donio je pobjedu šestom razredu.

Program su na hrvatskome jeziku vodili daroviti gimnazijalci Mia Barbir i Andrej Kiš, a za nesmetani slijed i sadržaj pobrinule su se učiteljice Kristina Kirhofer i Katica Benčik. Maškare je otvorila skupina pjevača „Mozartina“, mješovita skupina od nekolicine prvaša do četvrtoga razreda. Marljivo su se pripremali i prvaši, ples pod zajedničkim nazivom „Učim slova“ uvježbala je Katica Benčik.

Prigodnu pjesmicu „Maškare“ recitala je česta pobjednica natjecanja u kazivanju stihova Mila Marilyn, učenica 3. razreda. Ples drugoga razreda, poveo nas je u vrijeme davnih i slavni 60-ih. Ples „radi što hoćeš, samo nemoj stajati“ ili twist uvježbala je Anita Rittgasser. Učiteljica Kristina Kirhofer s trećim razredom zaplesala je na hip-hop ritmove, na pjesmu Flo Rida. Tko na svijetu ne bi znao za uspješnicu Raya Charlesa „The Road Jack“? Pjesmu

Družina četvrtog razreda

je odabrala i koreografiju četvrtoga razreda osmislila profesorica narodnoga plesa Andrea Bálint. Najmlađi među višim razredima također su skupa plesali s razrednicom Ritom Grbavac. HOŠIG-ov All star i navijačice ili šesti razred s razrednicom Dorom Grišnik pripremali su se na maškare. Zaplesali su na ritmove pjesme „Watch me“. Velikim su pljeskom pozdravljeni i polaznici sedmoga razreda te razrednica Marijana Jakošević. Ovoga su puta kauboji bez pištolja posjetili Hrvatsku školu. Osmaši su nas s pjesmom Shakire „Okos Asi“ poveli na egzotični Bliski istok, koreografiju je ovoga puta na scenu postavila profesorica narodnoga plesa. Po mišljenju prosudbenog odbora, u nižim razredima najvještiji su bili učenici četvrtoga, a u kategoriji viših razreda učenici šestoga razreda. Svi su razredi dobili spomenicu i čokoladu.

Maškare nisu samo zgoda za veselje, također su i mogućnost za zblžavanje po razredima, što jednako može potaknuti na zajedničko razmišljanje, skupni rad i, ne u posljednjem redu, za oblikovanje zajednice.

Kristina Goher

HOŠIG-ov Sportski tjedan

Po latinskoj poslovi „Mens sana in corpore sano“ (Zdrav duh u zdravom tijelu), koja se danas shvaća najčešće kao uputa za očuvanje zdravlja, jer ako je tijelo zdravo, bit će zdrav i duh i um, ili razmišljanje. U današnjici se također sve veći naglasak stavlja i na zdravu prehranu jer, priznajmo, ni svoje tijelo nismo dobili na zajam. U budimpeštanskome HOŠIG-u također je pod povećalom sve narečeno, te i poradi toga svake se godine priređuje Sportski tjedan. Ove je godine on bio ustrojen između 15. i 19. veljače, a proveli su ga profesori tjelesnoga odgoja Ladislav Gršić, Zoran Marijanović i Tamás Wenzel. U popodnevnim satima školska športska dvorana odjekivala je od glasova navijača, dovikivanja i uzbuđljive igre. Za svaki se naraštaj nudilo ponešto, od štafetnih igara do košarske. Na kraju su svi razredi za sudjelovanje dobili spomenice.

k.g.

Prva ovoljetna sjednica Hrvatske samouprave Željezne županije

Novi kotrig, potpore ter projekti i suradnja sa Sisačko-moslavačkom županijom

U Županijskom domu Samouprave Željezne županije u Sambotelu, 9. februara, utorak, održana je prva ovoljetna sjednica Hrvatske samouprave Željezne županije, a pred tim je zasjedao Odbor za gospodarstvena pitanja s predsjednicom Marijom Kralj-Kiss. Na sjednici su bili svi člani, zvana Nardarke Julije Bošić-Nemet, a redovita sjednica je započeta još jednoč zvanaredno, pokidob se je zamjenik predsjednika Vince Hergović pred kratkim odrekao svoje funkcije, a i članstva u županijskom tijelu.

– Ja, Zoltan Keresteš, prisizhem i dajem svoju časnu rič da ću biti vjeran državi Mađarskoj i da ću uvijek zastupati interese hrvatske zajednice u Mađarskoj... – je dvojezično prisegao Židanac, ki je s rezervne liste zašao nutra u županijsko hrvatsko tijelo i odsad će vršiti dužnosti zastupnika. Za svečanimi trenutki svi su jednoglasno prihvatili predloženi dnevni red, a potom je Marija Kralj-Kiss izvijestila da je nje odbor s financijske strane našao sve u najboljem redu. Što naliže proračuna za aktualno ljeto, toliko se zna najpr da će Hrvatska samouprava iz centralnoga izvora dobiti 780 000 Ft, a Samouprava Željezne županije s pola milijun forintov podupira djelovanje ovoga tijela. Znači, 1 280 000 Ft je glavni smjer, k ovoj svoti će se nadalje pridružiti na naticanju dobiveni pinezi. Hrvatska samouprava Željezne županije ljetos će se najti u ulogi izdavača, ali će uprav pinezno podupirati neka izdanja. Na toj listi su prvenstveno Petrovisko pero, drugo izdanje knjige novinarke Timee Horvat, knjiga i cedejka židanskoga hižnoga para Pantoš – Kovač s hrvatskimi dičjimi igrama i jačkami, na podupiranju su Nardarska jačkarica kot i Fotoalbum pokojnoga židanskoga slikara Lajoša Brigovića. Nije pozabljeno, nego zbog tiskarskih dugovlačenj samo je odrinuta serija predstavljanja bojne knjige iz pera Ivana Njarija, po Gradišću. Pred petimi ljeti je u gradišćanski seli službeno gostovala politička delegacija Sisačko-moslavačke županije, čiji člani su bili primljeni i kod peljačtva Željeznožupanijske skupščine, a sadašnje vodstvo dotične županije iz Hrvatske, izgleda, pripravno je i za ponovnu suradnju s Hrvatskom samoupravom Željezne županije ter i s daljnjimi institucijama Gradišćanskih Hrvatov. Zato se najde dovoljno razlogov u našoj županiji, pokidob su na spominak Sv. Kvirina, sisačkoga biskupa,

koji je ubijen u Sambotelu, lani potpisali načelnici dvih varošev ugovor o suradnji, a HKD „Četarci“ jur ljeta dugo se družu s FA Ivan Goran Kovačić iz Siska, a najnovije imaju prijatelje i iz Budaševa. Svi kotrigi Hrvatske samouprave Željezne županije jednoglasno su primili predlog za obnovu suradnje s političkimi tijeli dotične županije. Na kraju prve sjednice ovoga ljeta nazočni su predložili i imena za županijsku nagradu „Za manjine“, ka se dodiljuje sve-nek pred državnim svetkom Ugarske revolucije, 15. marcijuša. Pokidob je Vince Hergović bio i potpredsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije, na slijedećoj sjednici u marcijušu izabrat će se i peršona za ovu funkciju.

Tiho

XXII. DANI HRVATSKOGA PUČKOG TEATRA

XXII. DANI HRVATSKOGA PUČKOG TEATRA
HERCEGOVAC, HRVATSKI SELJAČKI DOM

PROGRAM

26. veljače 2016.	27. veljače 2016.
14.30 OKUPLJANJE SUDIONIKA I GOSTIJU	15.00 KAZALIŠNE RADIONICE ZA SUDIONIKE (voditelj: prof. Stjepan Popajević)
17.30 SVEČANO OTVARANJE FESTIVALA	
18.00 MOTEL SERAK Puka scena Hrvatske čitaonice Hercegovac (autor: Dora Dehancic, redatelj: Ivan Ilirsković)	18.00 BICIKLIN, ŽENSKÉ ČARI I VIAGRA Igrališna družba Petrusa Šala (autor: Jolka Westinger i Matjaž Maršič, redateljica Ana Škapić Tinar)
20.00 SVEČANA SVADBA Pueblo teatar, Stari Grad (autor: Charles Eshen, redatelj: Michal Štáhal)	19.00 ČA GRGINA HUNCUTARIJA HKC BUNJEVAČKO KOLO, SUBOTICA (autor i redatelj: Marjan Ešl)
21.30 ŠMEZLE – ŽENSKI BEND GKM Vitez (autor: Miroslav Vedevid, autor adaptacije nikša, redatelj: Bruno Grebenar)	21.00 CAFE HAC I MALBOBO LIGHT (ZLATNA MLADIŽ PANTOVČAKA) MHD – Hrvatski kulturni centar "Marko Marulić", Bišola (autor: Marko Miholjčić, redateljica: Elizabeta Božić)
22.30 VEČERA, ZABAVA I PLES (Čekli dom, Hercegovac)	22.00 ZATVARANJE FESTIVALA
	22.30 VEČERA, ZABAVA I PLES (Čekli dom, Hercegovac)

ORGANIZATOR: HRVATSKA ČITAONICA HERCEGOVAC
SUORGANIZATOR: HRVATSKA MATICA (SILJENKA)
POKROVITELJ: MINISTARSTVO KULTURE RH
BIELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA HERCEGOVAC

ULAZ SLOBODAN

Ovogodišnji planovi potonjske Hrvatske samouprave

Podravsko selo Potonja nalazi se u južnom dijelu Šomođske županije, istočno od Barče, u blizini rijeke Drave. Hrvatsko stanovništvo živi u selu od 18. stoljeća, prema popisu stanovnika iz 1772. godine stanovnici sela govorili su na hrvatskome jeziku, a 1870. godine u Potonji je bio 431 Hrvat, a danas broj hrvatskog stanovništva je 125.

Predsjednik mjesne Hrvatske samouprave Jozo Dudaš i KUD Drava na Danu sela

U Potonji od utemeljenja samouprave, zajedno sa Seoskom, djeluje i Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednikom Jozom Dudašem koji se trudi za što uspješniji rad Samouprave od početka utemeljenja. Članovi hrvatske samouprave jesu: Jozo Vučeta, Jozo Havaši i Iren Kraner, oni skupa s predsjednikom trude se jačati hrvatsku svijest, kulturu i jezik u naselju. Uvijek su sudionici hrvatskih priredaba okolnih naselja, te organiziraju raznolike programe, često u suradnji sa Seoskom samoupravom. Kako kaže predsjednik Jozo Dudaš, suradnja između Seoske i Hrvatske samouprave vrlo je dobra, rado rade zajedno jer i načelniku sela Tamásu Reizu važno je hrvatsko stanovništvo i njihovi zahtjevi. Potonjska Hrvatska samouprava za djelovanje u 2015. godini dobila je 85 bodova i 3 125 205 forinta potpore, i tim postignućem bila je uspješnija nego u prijašnjoj, 2014. godini. Na početku nove godine najveći dio ovogodišnjih planova te neki datumi već su u kalendaru Hrvatske samouprave. U ovim prvim mjesecima, kao i u ostalim okolnim naseljima, najvažniju ulogu imaju razni hrvatski balovi, tako i oni će sudjelovati na tim programima. U veljači između ostalog i potonjska je družina zastupala Šomođsku županiju na uobičajenom kolinju 13. veljače u Daranju. U ožujku Pečuško hrvatsko kazalište u mjesnoj crkvi predstavit će kazališni komad Porođenje, a u istom mjesecu će se prirediti i Dan žena. U proljeće predviđa se i obnova križeva u groblju, kojoj također pridonosi mjesna Hrvatska samouprava. Tradicionalni malonogometni turnir i gastrofest ove će godine biti u srpnju. Ta priredba lani je bila iznimno uspješna, sudjelovalo je 11 momčadi, a na gastrofestu bilo je 13 družina. Redoviti Dan sela ove će se godine prirediti u kolovozu, na kojem će uvečer svirati virovitički Gašo bend. Na kraju ljeta, kao i svake godine, u planu je putovanje na Pag. Jesenski će program biti proštenje (bučura) u listo-

padu. Jozo Dudaš naglasio je da svakako žele oživiti te kršćanske običaje. Na kraju godine u studenom će sudjelovati na Danu Hrvata, a u prosincu će organizirati božićni program u selu, a kao uvijek, znatiželjnicima osiguravaju autobus na pečuški Božićni koncert. Na mnogim područjima podupiru zajednicu, primjerice podupiru potonjsku nogometnu momčad, KUD „Drava“ te lukoviški vrtić i školu jer u Potonji nema ni vrtića ni škole, djeca iz sela idu u Lukovišće. Kako je prije navedeno suradnja između Seoske i Hrvatske samouprave vrlo je dobra, pa zahvaljujući tome stanovnici sela i okolice i ove godine mogu uživati u raznolikim programima u duhu hrvatske kulture.

Luca Gažić

Potonjski sastanak

Kako je za Hrvatsko uredništvo MTVA izjavio Jozo Solga, predsjednik Zajednice podravske Hrvata, nedavno je održan sastanak njihove regije u Potonji kojem su nazočili predsjednici i zastupnici hrvatskih samouprava Šomođske i Baranjske županije, od Vajslova do Sigeta, predsjednici KUD-ova i civilnih udruga, te svi aktivisti koji rade za zajednicu podravske Hrvata kako bi konkretizirali nacrt koji je već djelomično postojao glede programa u 2016. godini. Sastanku je pribivao i vršitelj dužnosti Hrvatskoga kulturnog i športskog centra «Josip Gujaš Džuretin». Žele se uskladiti sve priredbe, kulturološke, gastronomske i vjerske koje se događaju na tom području. Sastanku se odazvalo 95 % pozvanih. Neke samouprave predviđaju ostvariti tri, četiri središnje priredbe u 2016. godini. Hrvatske samouprave s toga područja u 2015. godini dobile su znatnu potporu za programe, a u 2016. očekuje se znatna potpora civilnoj sferi, pa se nadaju i sličnoj potpori za djelatnost na razini 2015. godine, a povisila se 100 % i potpora za djelatnost narodnosnih samouprava u 2016. godini. U prvom tromjesečju 2016. podravska okupljanja bit će oko dva bala, barčanskog i šeljinskog. Ovih dana do Uskrsa ostvaruje se suradnja s pečuškim Hrvatskim kazalištem koje gostuje u Lukovišću, Martincima, Potonji i Brlobašu s misterijom Porođenje, a tu je i kolinje u Daranju. Uz Mladi Uskrs priređuje se folklorna manifestacija Dravsko proljeće u Starinu koja obilježava desetu obljetnicu, a na proljeće i Ribički kup. Za ljetno se predviđa Hrvatski ljetni festival mladih u Brlobašu, u suradnji s Hrvatskim kulturnim i športskim centrom «Josip Gujaš Džuretin». Planira se i obilježavanje 80. obljetnice rođenja Josipa Gujaša Džuretina, jednako kao i utemeljenje Božićnog koncerta u ovoj regiji, Podravini. Plan je oživljavanje uobičajenih proštenja (bučura) i okupljanja oko njih, što se planira u suradnji s Crkvom i svećenicima, službenjem svete mise na hrvatskom jeziku. Ako proštenje spada u nedjelju, onda njegovo obilježavanje vezano uz folklorno-kulturne sadržaje ili oživljavanje nekog običaja.

Međunarodni dan rijetkih bolesti

Zadnji dan u veljači obilježava se kao Međunarodni dan rijetkih bolesti, a cilj mu je skrenuti pozornost javnosti na poteškoće s kojima se svakodnevno susreću oni koji boluju od rijetkih bolesti. U Europi od rijetkih bolesti boluje 6 – 8 % cjelokupnoga stanovništva. Većina su rijetkih bolesti genetičke ili prirodne, no među njih se ubrajaju i rijetke zaraze, alergijske/autoimune bolesti.

U Hrvatskoj je 21. veljače započeo međunarodni pokret „Zagrli za Guinness, zagrlj za rijetke“. Ciljevi su upoznavanje javnosti s potrebama i teškoćama osoba koje boluju od rijetkih bolesti te obaranje Guinnessova rekorda u broju prikupljenih fotografija zagrljaja.

Za pametne i pametnice

Čitanje i razumijevanje teksta:

Igra kapljice

Mala kapljica kiše voljela se igrati skrivača. S oblaka je pala na krov, s krova niz žlijeb na ulicu. Otplovila je u kanal. Iz kanala u rijeku. Rijeka ju je odnijela u more. Isparila je i ponovo se digla u drugi oblak. Ponovo je započinjala sličan put, u drugom gradu ili na drugome mjestu.

Nada Iveljić

- O kome govori ova priča? _____
- Kamo je rijeka odnijela kapljicu? _____
- Gdje je pala kapljica s oblaka? _____
- Kuda je prošla kapljica s krova na ulicu? _____
- Kamo je dospjela kapljica s ulice? _____
- Odakle je stigla kapljica u rijeku? _____
- Kako se iz mora kapljica digla u oblak? (zaokruži točan odgovor)
 - Letjela je.
 - Odnijela ju je rijeka.
 - Ishlapila je, isparila se.
 - Odnio ju je vjetar.
- Što je otpočela kapljica kada se ponovno digla u oblak? _____
- Koju se igru voljela igrati kapljica? _____
- Dopuni ovaj niz riječi izostavljenim riječima i dobit ćeš točan tijek putovanja male kapljice:

oblak – _____ – žlijeb – _____ – _____ – rijeka –
 – _____ – drugi oblak.

Vic tjedna

ZAMJENICE

Učiteljica kaže Perici:

– Perice, reci dvije zamjenice!

Perica:

– Tko, ja?

Učiteljica:

– Napokon točan odgovor i od tebe.

Forum o pomurskim školama

U organizaciji Hrvatske samouprave Zalske županije, 17. veljače u Hrvatskome kulturno-prosvjetnom zavodu „Stipan Blažetin“ ustrojen je forum pod naslovom „Vizija hrvatskih pomurskih škola“. Na njemu su bili predsjednici hrvatskih samouprava, načelnici hrvatskih naselja u kojima djeluju narodnosne škole, ravnatelji, odnosno predstavnici Hrvatske državne samouprave kako bi se razmotrile mogućnosti razvoja hrvatskog odgoja i obrazovanja u toj regiji. Hrvatsku državnu samoupravu zastupao je njezin predsjednik Ivan Gugan.

U zadnje vrijeme hrvatsku pomursku zajednicu sve više zabrinjava budućnost hrvatskih odgojno-obrazovnih ustanova. Zbog smanjenja broja djece, u zadnjih 10 – 15 godina zatvorene su škole u Pustari, Fićehazu, Mlinarcima, zatvoreni dječji vrtići u Petribi, Pustari i, po svemu sudeći, od jeseni morat će zatvoriti svoja vrata i sumartonska područna osnovna škola, naime po sadašnjim saznanjima broj djece u jesen će pasti ispod osam, ispod broja koji je uvjet za jednu narodnosnu skupinu. Svako dosadašnje zatvaranje narodnosne škole uzrokovalo je rasipanje djece hrvatskog podrijetla u različite škole, roditelji nisu automatski upisali djecu u drugu najbližu narodnosnu školu, nekad zbog svog posla u gradu, ili razmišljajući ako već dijete treba putovati, neka putuje u grad, ionako će tamo nastaviti srednje obrazovanje. U zadnje se vrijeme sve češće čuje i o nekoj centralizaciji, da će država odrediti obrazovna središta, pa će tako učenici viših razreda trebati pohađati naznačene ustanove. Narodnostima se zakonski nudi mogućnost da preuzmu narodnosne škole u svoje ruke, čak i mjesnim narodnosnim samoupravama, međutim postoji strah od odgovornosti, jer se ne vidi financijsko jamstvo, garancija, naime otkako su škole prešle u Obrazovno središte Klebelsberg, ni ravnatelji ni mjesne samouprave nemaju nikakav uvid u proračun ustanove. Na forumu je ravnateljica keresturske škole Anica Kovač iznijela sadašnji položaj ustanove, broj djece, djelatnika i da po njihovu računanju kerestursku ustanovu mogla bi preuzeti Hrvatska samouprava jer je pohađa dovoljan broj djece (153) i prema statistici taj broj neće znatno opadati ni u roku pet godina. Marija Bišković Tišler, ravnateljica serdahelske osnovne škole, također je priopćila podatke o ustanovi, broj djece u budućih nekoliko godina bit će umalo 120, ako će iz okolnih mjesta roditelji upisati svoju djecu. U tom slučaju već postoji bojazan da državna potpora neće biti dostatna za održavanje, naime polovina djece školu pohađa iz okolnih mjesta, tu su i troškovi putovanja, zgrada je velika, veći broj nastavnika u višoj je kategoriji (imaju veću plaću), što povećava proračun djelovanja. Kao zamisao predloženo je i to da se od dvije škole, tj. od keresturske i serdahelske osnuje Hrvatsko obrazovno središte s jednim održavateljem, no spomenuto je i to da je to vrlo teško, naime od svih partnera traže se veliki kompromisi. Prema riječima HDS-ova predsjednika, jedno od jamstava da ustanova ostane s osam razreda jest dvojezični program, dakle da ustanove prijeđu na taj program ili da je preuzme Hrvatska samouprava, ali po njegovu uvjerenju najbolje bi rješenje bilo preuzeti u svoje ruke i ujedno i prijeći na dvojezični program. Postavljeno je i pitanje zbog čega je ne preuzme Hrvatska državna samouprava? Odgovor je glasio: Po novim pravilima HDS može preuzeti školu onda ako se u nju upisuju djeca barem iz tri županije. Keresturska Hrvatska samouprava već je donijela odluku o namjeri preuzimanja osnovne škole, međutim Seoska samouprava nije se suglasila s time. Lajoš Pavlic, načelnik sela Kerestura, na forumu je rekao da je Mjesna samouprava donijela takvu odluku zbog toga što ne

Marija Bišković Tišler, Anica Kovač i Stjepan Turul

vidi dovoljno financijske garancije za djelovanje, naime po njihovu iskustvu ustanova je djelovala s više sredstava nego kako je izračunata državna potpora. Predsjednik Gugan glede toga informirao je nazočne da će ministarstvo ubuduće odvojiti fond iz kojeg će se moći dobiti potpora za djelovanje narodnosnih ustanova ako zatrebaju dodatnu potporu. Serdahelski načelnik Stjepan Tišler smatra da bi trebalo školu vratiti u lokalne ruke, jer tako će seoska zajednica imati uvid na koji način djeluje i pomoći kod raznih problema ako je potrebno, međutim treba biti načisto s financijama koliko ide na plaće, na režije, hranu djece itd. Jedina škola koju održava mjesna Hrvatska samouprava jest koljnofska, stoga će se obratiti njima za savjet, informirati se kako uspijeva funkcioniranje tamošnje škole.

Predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan za naš tjednik rekao je da stanje hrvatskih škola, nažalost, u svim regijama kritično i pitanje je što će biti za 10 – 20 godina, naime svugdje je mali broj djece. Nedavno je bio na sličnom skupu u Podravini, gdje je također upitna budućnost škola. Smatra da je za hrvatsku zajednicu svakako važno da se škole spase jer se s njima spašava i nastava hrvatskoga jezika. Po njegovu mišljenju bilo bi najpovoljnije da škole preuzmu mjesne hrvatske samouprave, premda zna da to nije lako. Savjetovao je da pomurske zajednice konzultiraju s koljnofskom Hrvatskom samoupravom i školom, koje su to vrlo spretno obavile, na zadovoljstvo njihove hrvatske zajednice. Međutim, ako ustanova najesen želi krenuti u tom obliku, onda već nema mnogo vremena. Dodao je: Iskrsnu li neki financijski problemi, u tome nešto malo može pomoći i Hrvatska državna samouprava ili pronaći način za njihovo rješavanje.

MEĐUNARODNA KOBASICIJADA U SANTOVU

Na 8. međunarodnoj kobasicijadi u Santovu, koja je u organizaciji Seoske samouprave, odnosno glavnog organizatora, seoskog vijećnika Ilije Stipanova, održana 16. siječnja, sudjelovalo je umalo trideset družina, među njima i pet iz inozemstva. Među ostalima sudjelovali su i predstavnici prijateljske Općine Petrijevci iz Hrvatske, na čelu s načelnikom Ivom Zelićem, a došli su i gosti iz Bizovca. Iz Srbije su došli šokački Hrvati iz susjednog Brega,

zatim gosti iz Bezdana i Sombora. Dodajmo da je 1. mjesto osvojila santovačka ženska družina Kolping, 2. garska momčad Mate Pekanova, a 3. motociklisti iz baranjskog Mišljena.

VIROVITICA, BARČA, KAPOŠVAR – Poduzetničko središte Šomođske županije, barčanski ured, potvrdio je HGK – Županijskoj komori Virovitica već redoviti nastup i predstavljanje Šomođske županije te gradova Kapošvara i Barče, uz nastup devet izlagača, na 21. sajmu Viroexpo u Virovitici od 26. do 28. veljače. Mađarska sudjeluje na Viroexpou od 2001., a 2004. i 2015. godine bila je zemlja partner sajma.

Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Virovitica ima potpisan Sporazum o suradnji i iznimno dobru suradnju s Trgovačko-industrijskom komorom Šomođske županije iz Kapošvara i Poduzetničkim središtem Baranjske županije iz Pečuha, temeljem kojih se potiče unapređivanje gospodarstva, a radi jačanja međusobne gospodarske suradnje. Gospodarstvo Virovitičko-podravске županije predstavlja se na osnovi uzajamnosti na sajmovima u Barči, Kapošvaru i Selurincu, a mađarsko gospodarstvo, iz Baranjske i Šomođske županije te gradova Barče i Kapošvara, redovito se predstavlja na sajmu Viroexpo u Virovitici. Ukupna vanjskotrgovinska razmjena Virovitičko-podravске županije i Mađarske iznosila je 61,4 mil. \$, od čega je izvoz iznosio 52,3 mil. \$, a uvoz 9,1 mil. \$ te je ostvaren suficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni s Mađarskom u iznosu od 43,2 mil. \$. (www.hgk.hr)

Prijavite se na stručno putovanje „Putovima naših predaka“

Hrvatska samouprava grada Budimpešte, prema prihvaćenome godišnjem planu rada za ovu godinu, od 12. do 14. ožujka 2016. organizira stručno putovanje „Putovima naših predaka“. Predviđen je ovaj program: polazak iz Budimpešte u 8 sati, iz HOŠIG-ova parkirališta, tijekom putovanja posjet prisičkoj Sakralnoj zbirci Hrvata u Mađarskoj, glasovitih kulturno-povijesnih spomenika, razgledanje grada Kisega i Jurišićeve tvrđave, cjelodnevni izlet u Austriju, u Bečko Novo Mjesto u naselje pogubljenja hrvatskih urotnika Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana, slobodni program u Šopronu. Smještaj je u šopronskome Hotelu Pannónia, dvije noći (spavanje i polupansion: 30 000 Ft po osobi). Polazak za Budimpeštu u 13 sati. Prijave se očekuju od 29. veljače 2016., na e-mail adrese: anica@horvatok.com ili ispi56@freemail.com.

NOVO SELO – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, u subotu, 27. veljače, u 18 sati u mjesnom domu kulture priređuje se Hrvatska večer. U kulturnom će programu sudjelovati martinački ženski pjevački zbor «Korjani» i šeljinska Plesna skupina «Zlatne noge».

LUKOVIŠĆE – U organizaciji tamošnje Osnovne škole, 24. veljače, priređeno je Natjecanje u lijepom čitanju. Članove prosudbenog povjerenstva činili su predsjednici lukoviške, brlobaške, novoselske i potonjske hrvatske samouprave. Izabrani učenici će moći sudjelovati na mohačkom županijskom natjecanju.

BAJA – Sljedeća hrvatska plesačnica u organizaciji Plesnoga kruga «Šugavica» održat će se 26. veljače, u športskoj dvorani istoimene škole na bajskom Dolnjaku, od 18 do 21 sat. Plesove će podučavati koreograf KUD-a «Baranja» Đuro Jerant, a svirat će sastav braće Barić.

BUDIMPEŠTA – Ovih je dana počela prodaja ulaznica za prijateljski nogometni susret Mađarske i Hrvatske koji će se prirediti 26. ožujka. Prema obavijesti službenih internetskih stranica Mađarskoga nogometnog saveza (MLSZ), ulaznice za susret sudionika Europskog prvenstva koje će se održati ovoga ljeta u Francuskoj mogu se kupiti na meccsjegy.mlsz.hu, te putem mreže Ticket Expressz. Ulaznice se prodaju po cijeni od 2500, 3500, 5000 i 8000 forinta, VIP ulaznice po cijeni od 15 000 i 25 000. Bez navijačke kartice ulaznice se mogu kupiti na dva mjesta u Budimpešti, u Bálni i Dvorani Syma. Susret nogometnih reprezentacija Mađarske i Hrvatske bit će 26. ožujka u Groupama Areni, s početkom u 18 sati.

PEČUH – Zemaljski savez doktoranada, uz potporu Ministarstva ljudskih resursa, Nacionalnog programa nadarenosti te Instituta za istraživanje i razvoj obrazovanja, 2. ožujka na Filozofskom fakultetu pečuškoga Sveučilišta (Ulica Rókus broj 2), u prostoriji 207., s početkom u 17 sati organizira okrugli stol čija je tema Sjećanje na rat u bivšoj Jugoslaviji. Razgovor će voditi doktorandica Petra Hamerli a njezini će gosti biti Stjepan Blažetin, László Bíró, Árpád Hornyák i Stefano Bottoni.

Hrvatski bal Kemlji

Ovo ljeto smo imali naš bal jako zaran, va januari. Kao svako ljeto, smo počeli organizirati va decemberi. No i onda smo imali mnogo programov. Imali smo advent. Prvu sviću je nažgao jačkarni zbor Mali Dunaj i dica iz čuvarnice Sunašca. Drugu su Nimci, tretu učenici i učitelji iz škole, a četvrtu je Selska samouprava. Svaka grupa je imala jako lip program. Dvi sviće smo nažgali va Hrvatskoj Kemlji, a dvi va Ugerskoj Kemlji. Naše kulturne grupe su nastupile još u Starom Gradu i Novákpuszti. I onde su bili jako lipi programi.

Brzo je došla doba, da pošaljemo pozivnice našim prijateljima na bal. Čudami su se javili da ćeju doći. Ali kad je došla doba bala, su se javili, da imaju probleme. Onda i naša volja projde. Jako bi čekali naše hrvatske peljače. Onda me srce boli, kad je vidim na drugi bali. Mnogo tombolov smo dostali. Svakomu hvala za nje. Bal je počeo u sedmi ura. Predsjednica Hrvatske samouprave Marija Nović-Štipković je govorila o prošlom razdoblju i djelovanju toga tijela. Važno je bilo spomenuti i to da u školi ovo ljeto već nij' hrvatske dice u prvom razredu, tako da tamo nij' ni nastave hrvatskoga jezika. Asimilacija je jako velika kod nas. Pominali smo se s roditelji, zašto su si dicu zapisali na nimški jezik. Odgovor je bio: djelati idu va Austriju, onde govoru nimški jezik i već si zaslužu.

Naša Hrvatska samouprava se je ovput posebno zahvalila na pomoći peljačici Kulturnoga doma. Ona pripravi sve to, ča potri-

bujemo pri naši dogodjaji. Muzika je bila jako dobra na balu, pjevač je bio Kemljanac, oženio se je u ugersko selo. Čuda mladih je bilo na balu. Oni su bili iz Jure, Staroga Grada, iz okolnih sel. Pri nas se ne da nek hrvatske note igrati, zato, ar većina gostov na balu ne zna hrvatski, i drugačije ne bi ni došli. Svi su bili jako veseli, a to nam je, kot i organizatorom, najvažnije. Bal je završen jutro u četiri ura, zatim su još člani samouprave načinili red u domu, ar je u nedilji onde sveta maša Nimcov. Njevu crikvu sad renoviraju. Iz pinez, ča smo dobili na balu, ćemo financirati programe Hrvatske samouprave, podupirati školu, čuvarnicu i kulturne grupe.

Marija Nović-Štipković

ČEPREG – U mjesnoj Osnovnoj školi «Dr. János Horváth Csepregi» skoro jur deset ljet redom cijeli tajedan se spominjaju imenovca. U seriji programov i ovput su otvaranje izložbe, fakultativne djelaonice za očuvanje tradicij, otvoreni školski dan, kazališno spravišće, športska naticanja, a što je za nas najvažnije, svako ljeto se posvećuje pažnja i narodnim grupam s tim ciljem da školari ove ustanove se upoznaju s običaji i vridnosti narodnosti, s kimi živu. Svako ljeto drugo kulturno-umjetničko društvo dobije poziv za nastup. Dr. Mijo Karagić, počasni konzul Republike Hrvatske u Ugarskoj, većputi je održao i predavanje, a ljetos, 4. marcijuša, u petak, s početkom od 14 uri svečevanje se začme s otvaranjem obnovljene športske dvorane. Potom nastupaju nimške, romske i hrvatske grupe. Ovom prilikom Gradišćanske Hrvate zastupaju Dičja folklorna grupa iz Hrvatskoga Židana pod peljanjem Kristine Pantoš-Kovač i predstavlja se kulturni žitak Dvojezične škole Petrovoga Sela s pomoću školskih tamburašev (pelja je Rajmund Filipović), tancošev (vježba je Petar Škrapić) i jačkarice ke je pripravila učiteljica Jolanka Kočiš.

HRVATSKE ŠICE – Samouprava dotičnoga naselja srdačno Vas poziva na predstavljanje knjige dugoljetnoga notaruša Géze Kovácsa, pod naslovom „Horvátlövő település története és néprajzának értéktára“ (Povijest Hrvatskih Šic i etnografska škrinja vridnosti) 5. marcijuša, u subotu, u 17.30 uri u mjesni dom kulture. Šičku monografiju će predstaviti sam autor na ugarskom jeziku, goste će pozdraviti mjesni predsjednik Hrvatske samouprave László Kovács, a svetačnost će polipšati jačkari i jačkarice zbora Slavuj. Kako je rekao Vilmoš Bugnić, načelnik Hrvatskih Šic, po njegovom planu će se monografija izdati u bliskoj budućnosti i na hrvatskom jeziku.